

Зміст

Вступ	3
Знання студента.....	3
Вміння студента.....	5
Зміст програми фахового випробування для спеціальності 035.06 Філологія (східні мови та літератури (переклад включно)) спеціалізація – японська мова та література.....	6
Критерії оцінки результатів виконання завдань фахового випробування.....	11
Перелік рекомендованої літератури.....	11

Вступ

Фахове випробування є засобом комплексного контролю засвоєння студентами знань та вмінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою напряму підготовки 6.020303 *Філологія (японська)*.

Фахове випробування має на меті діагностику ступеню сформованості філологічної компетенції з фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін ОПП бакалавра. Фахове випробування передбачає застосування тестових завдань. Тестові завдання складаються з 25 питань по 2 бали з лінгвістичних дисциплін та 20 питань з історії зарубіжної літератури за програмою навчання.

На фаховому випробуванні передбачається перевірка знань та вмінь студентів з (1) фундаментально-філологічних та (2) професійно-практичних дисциплін таких, як: *Лексикологія основної іноземної мови, Історія основної іноземної мови, Стилїстика основної іноземної мови, Теоретична граматики основної іноземної мови, Основна іноземна мова, Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації, Література країни, мова якої вивчається*.

Літературознавча частина фахового випробування за напрямом підготовки 6.020303 *Філологія (японська)* передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють всі розділи програми курсу „Історія зарубіжної літератури”.

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **студент повинен знати:**

- особливості японської писемності, основні етапи її розвитку та причини зберігання ієрогліфіки
- ієрогліфічний мінімум - 1500 ієрогліфів
- проблеми літературної мови у Японії
- особливості діалектної ситуації у сучасній Японії
- основні етапи розвитку традиційної японської фонології та найвідоміші теоретичні праці з фонології
- різницю між традиційною японською фонологією та європейськими фонетиками
- принципи переходу давніх форм ієрогліфів у сучасні
- особливості японської фонетики
- основні положення японської граматики
- основні етапи розвитку японської мови
- приклади оригіналів літературної спадщини Давньої Японії.
- основні поняття, термінологію та методи дослідження східних мов та літератур
- основні етапи формування японської літератури
- роль японського мистецтва, літератури, культури взагалі, а також досягнень японської науки та їх вплив на розвиток культури і науки в інших країнах світу

- обставини розвитку культури та суспільного життя у Японії та загальні обставинами співіснування різних релігій у Японії
- основні напрямки сучасної японської літератури
- базові принципи інтерпретування творів японської літератури
- основні положення літературознавчих концепцій сучасного Сходу
- особливості функціональних стилів сучасної японської мови
- особливості явищ стилістичного синтаксису
- особливості використання тропів та відміну японської системи тропів від слов'янської
- основні поняття мовознавчої компаративістики
- базову термінологію та положення сучасного японського мовознавства
- зміст та шляхи розв'язання найактуальніших проблем сучасного японського мовознавства
- основні поняття, термінологію вивчених шарів лексики
- основні етапи розвитку граматичної думки в Японії
- методи, основні поняття та термінологію науково-технічного стилю
- особливості науково-технічного стилю японської мови
- види перекладницької діяльності
- різницю між перекладом художньої літератури і науково-технічним перекладом
- етапи написання статті японською мовою
- лексико-фразеологічні особливості японського офіційно-ділового стилю
- лексичні пласти японського офіційно-ділового стилю
- офіційно-ділова фразеологія
- граматичні особливості японського офіційно-ділового стилю
- основні поняття літературознавчого аналізу творів японської класичної поезії
- напрямки рішення проблеми інтерпретування творів японської класичної поезії в сучасному світовому літературознавстві
- термінологію та методи дослідження у галузі теоретичної граматики
- закони функціонування різноманітних граматичних категорій
- різницю між граматичними особливостями усного та письмового варіантів японської мови
- основні проблеми сучасної японської граматики
- особливості функціональних стилів сучасної японської мови та явищ стилістичного синтаксису
- закономірності процесу навчання іноземної мови та методичні принципи організації такого навчання у середній школі
- систему аналізу творів японської класичної поезії
- особливості морфології та синтаксису в мові оригіналу та рідній мові
- розбіжності в області синтаксису: порядок слів в мові перекладу і в мові оригіналу
- основні види перекладу

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **студент повинен вміти:**

- писати есе на японській мові в межах передбаченої програмою мовної практики
- розуміти на японській мові складні великі тексти різноманітної тематики без словника та з словником
- формулювати на японській мові свої думки у письмовій формі, спираючись на знання передбачених програмою ієрогліфів, лексики та граматики
- розуміти оригінальний текст, робити його переклад, письмовий переказ, а також засвоїти певну лексику
- ефективно однократно сприйняти японську мову у монологічній та діалогічній формі.
- відрізняти різні групи діалектів японської мови
- з'ясувати, до якого каліграфічного стилю належить той чи інший текст
- відрізняти тексти на катакані та хірагані
- розглядати ієрогліфічну систему давньоапонської мови
- розрізняти сучасні та дореформені ієрогліфи
- орієнтуватися в сучасних теоріях японського мовознавства та літературознавства
- використовувати сучасні методи лінгвістичного та літературознавчого аналізу
- дати аналіз основним особливостям культури, політики, економіки та релігії у Японії
- надати загальну характеристику політичної та економічної ситуації у сучасній Японії
- орієнтуватися в оцінках творів нового постмодерністського мистецтва у літературі
- аналізувати твори нового постмодерністського мистецтва, опанувати нові літературознавчі категорії
- знайти у тексті тропи і вірно назвати їх, навести приклади тропів
- знайти у тексті явища стилістичного синтаксису та пояснити їх
- навести приклади фігур стилістичного синтаксису
- визначити, до якого функціонального стилю японської мови належить текст
- проаналізувати особливості кожного з функціональних стилів
- робити порівняльний аналіз текстів, які відносяться до різних стилів
- орієнтуватися у граматичних системах сучасної японської мови
- володіти термінологією японського мовознавства
- влучно використовувати вивчену лексику
- перекладати японською та рідною мовою термінологію різних культурних галузей

- робити письмовий переклад науково-популярних текстів середнього рівня складності, спираючись на знання лексики відповідної тематики, без словника та складного рівня (зі словником)
- робити реферативний переклад повідомлень у галузі науки і техніки
- розрізняти види ділових паперів
- вказати мовні та граматичні особливості ділових паперів
- читати й розуміти твори японської класичної поезії
- адекватно інтерпретувати твори японської класичної поезії
- розпізнавати основні характеристики граматичних одиниць
- орієнтуватись в класифікаціях граматичних категорій
- виділяти особливості граматичних явищ
- диференціювати базові закони функціонування граматичних систем
- орієнтуватися на закономірності побудови лексичних та синтаксичних одиниць
- робити порівняльний аналіз текстів, які відносяться до різних стилів
- дати характеристику сучасної системи викладання іноземних мов в Україні та за кордоном
- аналізувати японський класичний поетичний текст, звертаючи увагу на своєрідність японського поетичного слова та жанри японської поезії
- володіти проблемами адекватної інтерпретації поетичних текстів
- аналізувати фактичний мовний матеріал та використовувати сучасні методи теорії та практики перекладу
- перекладати письмово з іноземної мови на рідну і навпаки (користуючись словником) газетно-публіцистичні, ділові, наукові та художні тексти
- здійснювати аналіз функціональних стилів мови
- характеризувати синоніми, антоніми, архаїзми, неологізми, омоніми і особливості їх відбору при перекладі висловлювань, що належать до різних функціональних стилів

СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ БІЛЕТУ

Тестова частина з основної іноземної мови (25 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді. Кожне завдання оцінюється в 2 бали; 0 балів якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано. Всього 50 балів)

- Історія мови (2 запитання у варіанті)
- Лексикологія (2 запитання у варіанті)
- Стилїстика (2 запитання у варіанті)
- Переклад науково-технічної інформації (2 запитання у варіанті)
- Теоретична граматика (3 запитання у варіанті)
- Література Японії (2 запитання у варіанті)
- Запитання до текстів (5 запитань у варіанті)
- Граматика (2 запитання у варіанті)
- Лексика 1 – вибрати вірне читання ієрогліфів (4 запитання у варіанті)

- Лексика² – вибрати поняття, до якого надано визначення (1 запитання у варіанті)

Зміст програми фахового випробування

I. Теоретичні питання з японської філології - 13 тестових завдань (додаються).

Історія мови (2 запитання у варіанті, 15 варіантів)

- Найбільш поширені гіпотези походження японської мови
- Коли і яким чином китайське письмо потрапляє до Японії
- Процес формування давньоапонської мови
- Кодзікі. Перша пам'ятка ієрогліфічного письма
- Формування новітньої японської мови у другій половині епохи Едо
- Формування японської національної мови на основі токійського діалекту
- Яке місце займає японська мова в генеалогічній класифікації мов світу
- Як характеризується японська мова з погляду типологічної класифікації мов світу
- Визначення термінів „готямдзе-но генго”, „теніоха”, „кана”, „ваго” та „канго”
- Що таке „гайрайго” та з яких мов відбувалися запозичення

Стилістика (2 запитання у варіанті, 15 варіантів)

- Визначення, предмет та завдання стилістики.
- Проблеми та зв'язок стилістики з іншими філологічними дисциплінами.
- Різновиди стилістики
- Поняття «стиль мови» та «стиль мовлення» в ряді інших лінгвістичних понять мови.
- Основні проблеми вивчення стилістики японської мови.
- Історія становлення стилістики як науки в Японії.
- Функціональна стилістика.
- Поняття, характер та різновиди функціональних стилів.
- Основні поняття функціональної стилістики: функціональний стиль, стилеутворюючі фактори, функціонально-стильова сфера, підстиль, стилістична забарвлення слова, стилістична помилка.
- Стилї японської мови.
- Стилістична функція (шкала функціонально-стилістичних забарвлень та шар функціонально-нейтральних слів у японській мові, коефіцієнт норми, емоціональна ситуація)
- Категорії ввічливості у сучасній японській мові.

- Слово та його семантична структура. Конотаційне значення слова. Роль контексту в актуалізації значення слова.
- Стилiстичне використання різноманітних пластів словникового складу японської мови (загальна характеристика японського слова як одиниці лексичного рівня, особливості та семантична диференціація словникового складу: нейтральний, літературний, розмовний).
- Синонімія, антонімія, омонімія як аспекти стилістики японської мови.

Лексикологія (2 запитання у варіанті, 15 варіантів)

- Лексичне значення слова. Слова однозначні і багатозначні.
- Лексика японської мови за її походженням.
- Лексичні запозичення (外来語, 漢語)
- Розмовна лексика та кліше.
- Лексичні омофони (同音異義語) та омофоно-синоніми в японській мові.
- Антонімія (対義語) та синонімія (類義語). Типи синонімів. Поняття домінанти.
- Неологізми (新造語). Типи неологізмів (загальномовні та індивідуальні).
- Діалектизми (土地訛り) та способи їх уживання в текстах.
- Просторіччя і жаргонізми (隱語), Арго (業界用語) та арготизми.
- Активна і пасивна лексика (історизми й архаїзми).
- Сленг (俗語)
- Фразеологічні одиниці мови. Основні ознаки фразеологізмів.
- Класифікація фразеологізмів за співвідношенням між значеннями окремих компонентів (семантичною злитістю).
- Фразеологічні зрощення, єдності, сполучення та вирази
- Особливості та будова 擬態語, 擬音語 та 擬声語

Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації (2 запитання у варіанті, 15 варіантів)

- Проблеми усного реферування у зв'язку з особливостями японської мови.
- Основні засоби усного реферування та перекладу.
- Перекладацькі трансформації у процесі реферування та усного перекладу.
- Лексико-фразеологічні особливості науково-технічного стилю.
- Граматичні особливості науково-технічного стилю.
- Різниця між художнім та науково-технічним перекладом.

- Проблема перекладу науково-технічної термінології.
- Науково-технічна фразеологія та засоби її перекладу.

Теоретична граматики (3 запитання у варіанті, 15 варіантів)

- Перехідні та неперехідні дієслова. Значення та функції.
- Перехідні та неперехідні дієслова. Вживання.
- Перехідні та неперехідні дієслова. Сталі вирази.
- Спонукальний стан. Значення та функції.
- Спонукальний стан. Вживання.
- Спонукальний стан. Сталі вирази.
- Пасивний стан. Значення та функції.
- Пасивний стан. Вживання.
- Пасивний та спонукальний стани.

Література Японії (2 запитання у варіанті, 15 варіантів)

- Міфи про створення Японії. Кодзікі як перша з збережених пам'яток японською мовою
- Поетична антологія „Манйосю” та жанр танка
- Епоха Хейан як період розквіту оповідальної літератури. Термін „моногатарі”
- Пам'ятки щоденниково-мемуарної літератури (ніккі). Творчість Кі-но Цураюкі
- „Фурю” як категорія середньовічної японської поезики
- Жанр гункі-моногатарі та жанр дзуйхіцу. „Оповідання про будинок Тайра” та „Записки від нудьги” Йосіда Кенко.
- Розквіт поезії хокку на початку XVII ст. та творчість Мацуо Басьо
- Сентиментальний та модерністський роман XIX ст. Таменага Сьонсуй та Нацумо Сосекі
- Література XX ст. Місіма Юкіо, Абе Кобо, Акутагава Рюноске, Ясунарі Кавабата та ін.
- Сучасні художні тенденції в японській та японській літературі. Мураками Харукі, Банана Йосімото, Мураками Рю та ін.

II. Практичні запитання з основної іноземної мови (японської) – 12 тестових завдань (додаються)

- Запитання до текстів (5 запитань у варіанті, 15 варіантів)
- Граматика (2 запитання у варіанті, 15 варіантів)
- Лексика1 – вибрати вірний ієрогліф (4 запитання у варіанті, 15 варіантів)
- Лексика2 – вибрати поняття, до якого надано визначення (1 запитання у варіанті, 15 варіантів)

Орієнтовний перелік лексичних тем та граматичних конструкцій:

Лексичні теми

- Економічне положення Японії.	- Фінансування підприємств. Фінансові інститути.
- Образотворче мистецтво Японії.	- Затримки платежів.
- Культурний та економічний обмін між Японією та Україною.	- Тимчасове державне управління. ч
- Засоби масової комунікації.	- Індокси цінних паперів.
- Побут японської сім'ї.	- Валовий внутрішній продукт.
- Система освіти в Японії.	- Японія і світовий ринок.
- Галузі виробництва.	- Баланс міжнародний платежів.
- Юридичні особи.	- Міжнародний валютний фонд.
- Форми підприємництва.	- Усесвітня торгова організація.
- Малий і середній бізнес.	

Граматичні явища

- あたり/あたって	- ともあれ
- おのずから/おのずと	- とりわけ
- 思いだ/思いをする	- 問わず
- 思っても見ない/考えても見ない	- 何気ない
- には及ばない	- ぬきにして
- 決まって	- のみならず
- ぎりぎり	- またのない
- 結果	- までもない
- これといった	- 見える
- さすが	- 反面
- 次第だ/で	- 一っぱなし
- そのもの	- ふと
- にたえない	- やむをえない
- 直ちに	- よかった

- こめて	- てまえ
- おろか	- ともすると
- 是非	- ないかと思う
- ついでに	- なまじ

Критерії оцінки результатів виконання завдань фахового випробування

Кожна правильна відповідь на тестове питання лінгвістичної частини оцінюється у 2 бали, 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не вказано.

Загальна оцінка за лінгвістичну частину фахового іспиту за умови правильних відповідей на всі тестові питання – 50 балів.

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового іспиту за умови правильних відповідей на всі тестові питання – 50 балів.

Всього 100 балів.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Алпатов В. М. Многоязычие в Японии. Японский язык и японская культура. - Муравей, 2001
2. Алпатов В. М., Вардуль И. Ф., Старостин С. А. Грамматика японского языка. Введение. Фонология. Супрафонология. Морфонология. - Восточная литература, 2000
3. Данилов А. Ю. Японский язык. Побудительный и побудительно - страдательный залого. Грамматические трудности японского языка.- Муравей - Гайд, 2000
4. Данилов А. Ю. Японский язык. Потенциальный залог и конструкции возможности. - АСТ, Восток-Запад, 2004
5. Ёсикава Такэтори. Нихонго бумпо нюмон. – Токио, 1991.
6. Ёсиюки Морито. Нихонго хёгэн бунтэн. – Токио, 1993.
7. История лингвистических учений. Средневековый Восток. - Л., 1981.
8. Конрад Н.И. О национальном языке в Японии и Китае. - М., 1952.
9. Кутафьева Н. В. Японский язык. Особенности научно-технического стиля.- АСТ, Восток-Запад, 2001
10. Лаврентьев Б. П. Практическая грамматика японского языка. – М., Живой язык, 2002.
11. Лобачев Л.А., Быкова С.А. Учебное пособие по диалектологии. - М., 1990.
12. Маевский Е. В. Графическая стилистика японского языка.- Муравей - Гайд, 2000
13. Мишина М.А. Японский язык. Устный перевод на средних семестрах. - М., 1995
14. Мушинский А.С. Как прикажете Вас понимать? Учебное пособие.- М., Восток-Запад, 2004

15. Нестерова Н.М. Реферативный перевод как смысловое преобразование текста. Автореферат канд. диссертации.- М. 1982
16. Нобуко Мизутани. Комплексный учебник японского языка.- Токио,1998
17. Новиков А.И. Семантика текста и ее формализация.- М.1983
18. Подшибякина А. А. Ономастопозитическая лексика в японском языке. Учебное пособие. - Муравей, 2003
19. Прассол А.Ф., Чан Су Бу. Учебное пособие по разговорному японскому языку для студентов 4-5 курсов.
20. Пряхина Л. В., Колесникова А. А. Очерки практической грамматики японского языка.- АСТ, Восток-Запад, 2007
21. Старостин С.А. Алтайская проблема и происхождение японского языка. – М., 1991
22. Сыромятников Н.А. Классический японский язык. - М., 1973.
23. Сыромятников Н.А. Становление новояпонского языка. – М., 1975.
24. Сыромятников Н.А. Развитие новояпонского языка. – М., 1978.
25. Степанов Ю.С. В поисках прагматики. - АнСССР. ОЛЯ, 1981
26. Тумаркин П. С. Лексика, фразеология, жест в японской разговорной речи. - АСТ, Восток-Запад, 2004
27. Фельдман-Конрад Н. И., Цин М.С. Учебник научно-технического перевода. – М., Воениздат, 1979.
28. Фролова О. П. Японский речевой этикет (лингвистический аспект).- Новосибирск, 1997.
29. Фролова Е.Л. Японский язык. Имена собственные. - АСТ, Восток-Запад, 2004
30. Языковая деятельность в аспекте лингвистической прагматики. - М.,1984.
31. Effective Japanese Usage guide. A Concise Explanations of Frequently Confused Words and Phrases. – Tokyo, 1994.
32. Kawashima Atsuko. A Complete Guide to the Usage Particles in Modern Japanese. – Tokyo, 1994.
33. JLPT(Japanese language Proficiency Test). 1-2 grade.- Tokyo, 1999
34. Martin S.E. The Japanese Language Through Time. – L.,1987
35. The gateway to Japan. (Dept. of Foreign Languages and Literature in Akita Prefecture, Japan). – www.condor.stcloud.msus.edu

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри порівняльної філології
східних та англомовних країн

протокол № 3 від 28.11.2016 р.

Завідувач кафедри порівняльної
філології східних та англомовних країн

проф. Ліпіна В.І.

Програма вступних фахових випробувань для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст (магістр) у частині навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальностей 035 «Філологія (англійська мова і література, німецька мова і література, французька мова і література, китайська мова і література, японська мова і література), Переклад» передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють усі розділи курсу нормативної навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідного аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає два типи тестових завдань закритої та відкритої форм:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді. Кожне завдання оцінюється в 2 бали; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари»). Кожне завдання оцінюється в 1, 2, 3 або 4 бали; 1 бал за кожен правильно встановлену відповідність; 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності або відповіді на завдання не надано.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді — 30 балів (15 питань по 2 бали);

- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари») — 20 балів (5 питань по 4 бали)

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання — 50 балів.

Розділ 1. Література Середніх віків та Відродження

Середньовіччя як особлива епоха в історико-літературному процесі. Кельтський епос та ірландські саги і проблема їхньої класифікації. Давньоскандинавська література («Старша Едда»). героїчний епос та його національні варіанти. Латинська література зрілого Середньовіччя (творчість вагантів). Куртуазна (придворно-рицарська) література. Рицарський роман та його місце у розвитку куртуазної літератури. Усна новелістична міська література: фавль та шванки. Відродження як якісно нова епоха в духовному розвитку людства. Література Перевідродження і творчість Данте. Література раннього Відродження і творчість Боккаччо. Жанрово-художні особливості роману Ф.Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Трагічне і комічне в романі Сервантеса «Дон Кіхот». Іспанський ренесанський театр. Ранні комедії Шекспіра в контексті любовно-авантюрної комедії Відродження. Трагедійний театр Шекспіра.

Список першоджерел

1. Ірландські саги.
2. Скандинавський епос.
3. Беовулф.

4. Пісня про Роланда.
5. Пісня про мого Сіда.
6. Пісня про Нібелунгів.
7. Поезія трубадурів та міннезінгерів.
8. Роман про Трістана та Ізольду.
9. Поезія вагантів.
10. Роман про Лиса.
11. Роман про Розу.
12. Поезія Ф. Війона.
13. Данте. Нове життя. Божественна комедія.
14. Петрарка. Книга пісень.
15. Боккаччо. Декамерон.
16. Рабле. Гаргантюа та Пантагрюель.
17. Поезія Плеяди.
18. Шекспір. Сон літньої ночі. Венеційський купець. Ромео та Джульєтта. Гамлет. Отелло. Король Лір. Макбет. Буря. Ричард III. Сонети.
19. Е. Роттердамський. Похвала Глупоті.
20. Лопе де Вега. Собака на сні. Фуенте овехуна.
21. Сервантес. Дон Кіхот.

Розділ 2. Література 17-18 століття

Література XVII століття

Проблеми періодизації літератури XVII ст., основні етапи її розвитку, національні варіанти. Дискусії щодо співвідношення літературних напрямків і стилів у літературі XVII ст. Бароко як тип культури та як літературний напрямок XVII ст. література бароко у світлі сучасної історії літератури. Маньєризм і бароко: співзвучність та відмінності поетики і стилю. Дискретність бароко як літературного напрямку. Класицизм та його роль у літературі XVII ст. Античність і класицизм XVII ст. Нормативні поетики європейських класицистів (Малерб, Шаплен, Буало, Драйден, Опіц). Класицизм у літературі наступних епох.

Література XVIII століття

XVIII ст. як самостійна історико-літературна доба. Проблеми періодизації літератури XVIII ст., основні етапи її розвитку, національні варіанти. Дискусії щодо співвідношення літературних напрямків і стилів у літературі XVIII ст. XVIII ст. як доба Просвітництва. Феномен Просвітництва в сучасному літературознавстві: дискусійні аспекти. Просвітництво та література. Динаміка та взаємодія літературних напрямків XVIII ст. Класицизм XVIII ст., його специфіка, національні варіанти, жанрова система. Дискусії навколо феномену літературного рококо в сучасному літературознавстві. Стан вивчення літературного сентименталізму в сучасному літературознавстві. Сентименталізм і Просвітництво. Сентименталізм і передромантизм. Жанрова система літератури сентименталізму та її еволюція. Взаємодія літературних напрямків і стилів у XVIII ст.: проблема дискретності.

1. Мілтон Дж. Втрачений рай. Самсон-борець.
2. Корнель П. Сід. Горацій.
3. Расін Ж. Андромаха. Федра.
4. Мольєр Ж.-Б. Тартюф. Мізантроп. Дон Жуан. Скупий. Міщанин-шляхтич.

5. Буало Н. Поетичне мистецтво.
6. Кальдерон П. Життя – це сон.
7. Гріммельсгаузен Г. Сімпліцій Сімпліциссімус.
8. Дефо Д. Робінзон Крузо.
9. Свіфт Дж. Мандри Гулівера.
10. Філдінг Г. Історія Тома Джонса, знайди.
11. Голдсміт О. Векфільдський священик.
12. Стерн Л. Життя та погляди Трістрама Шенді, джентльмена. Сентиментальна подорож.
13. Готичний роман (Г. Уолпол, А. Радкліф, М. Льюїс).
14. Вольтер Кандід. Простодушний.
15. Дідро Д. Черниця.
16. Руссо Ж.-Ж. Сповідь. Юлія, або Нова Елоїза.
17. Бомарше П. Весілля Фігаро.
18. Гете Й.В. Страждання юного Вертера. Фауст.
19. Шиллер Ф. Розбійники. Вільгельм Телль.

Розділ 3. Література 19 століття

XIX ст.. як важливий етап розвитку європейських та спорідненої з ними американської літератури. Принципи та критерії періодизації літератури XIX ст..

Значення Французької революції у розвитку європейського суспільства та у формуванні художніх напрямків у літературі. Романтизм як один з головних напрямків літератури XIX ст.. Загальна характеристика романтичного світосприйняття та естетичних принципів мистецтва. Національні шляхи розвитку романтичного мистецтва в європейських країнах та США. Школи й маніфести романтичного мистецтва. Жанрові новації: ліро-епічна поема, особистий романтичний роман (монодія та поліфонія), романтичний історичний роман, фрагмент, універсальний роман, новела-казка. Жанрово-стильова своєрідність американського короткого оповідання. Жанрово-стильова своєрідність німецької романтичної новели-казки. Новації пізнього романтизму літератури США. Реалізм як один з головних напрямків літератури XIX ст.. Витоки естетичних принципів. Взаємодія з романтизмом, ознаки зв'язку романтизму і реалізму в європейських літературах. Етапи розвитку реалізму як художнього напрямку XIX ст. Принцип соціального детермінізму. Жанрові пріоритети реалізму. Варіанти соціального роману у французькій літературі (бальзаківський, стендалівський). Поетика вікторіанського роману. Естетичні принципи «нового реалізму». Перехід «від героя до людини» в європейській літературі 1848-1871 р.

Французька література. Пролог французької літератури – Революційний класицизм. Витоки французького романтизму. Художнє новаторство Шатобріана у повісті «Рене». Де Сталь як теоретик мистецтва та автор поліфонічних романтичних романів. Романтизм Ш. Нод'є та ранньої творчості В.Гюго. Битва за романтизм. Творчість В.Гюго. Особливості поетики «Собору Паризької богоматері» як історичного романтичного роману. Своєрідність романтизму В.Гюго у романі «Знедолені». Формування реалістичного мистецтва у Франції. Творчість Бальзака, Стендаля, Меріме.

Художні пошуки після 1848 р. Поезія Гот'є, парнасців. Творчість Ш.Бодлера. Значущість творчості Г.Флобера та його роману «Пані Боварі» для європейської літератури XIX ст..

Німецька література. Формування німецької літератури романтизму. Значущість творчості Гельдерліна. Йенська школа німецьких романтиків. Формування теорії романтизму. Гайдельберзька школа романтиків. Творчість Г.Клейста. Повість «Міхаель Кольхаас». Творчість Гофмана як кульмінація розвитку класичного романтизму в Німеччині. Основні ознаки романтичного методу Гофмана. Новела-казка Гофмана та її поетологічні характеристики. Жанрові варіанти романтичного роману в творчості Гофмана. Новий етап розвитку літератури в Німеччині – «кінець художнього періоду». Творчість Г.Гейне. Втілення принципів актуальності та новизни в поезії Гейне. Музикальна творчість Вагнера як канон універсального романтичного мистецтва. Своєрідність взаємодії музики та слова у тетралогії композитора «Кільце Нібелунгів».

Англійська література. Формування романтичного напрямку в літературі Англії. Естетика Е.Берка. Поезія Блейка як перехід від естетики ХУІІІ ст. до літератури ХІХ ст.. Періодизація англійського романтизму. Творчість поетів-лейкістів. Формування теорії англійського романтизму. Поети –романтики 10-20рр. Творчість П.Б.Шеллі, Байрона та Кітса. Проблема англійського романтичного роману в літературознавстві. Формування естетики історичного романтичного роману в творчості В.Скотта. Романтичний роман М.Шеллі «Франкенштейн, або Сучасний Прометей». Вікторіанська пора в історії англійської літератури. Формування реалістичної творчості ранніх вікторіанців.

Творчість Діккенса, Теккерея, Ш.Бронте – типологічні ознаки та особливості художнього методу у кожного з письменників. Особливості розвитку англійської літератури другої половини ХІХ ст.. Поезія прерафаелітів. Формування філософії позитивізму(Дж.Ст. Мілль, Г.Спенсер). Пізні вікторіанці – Дж. Елліот, Е. Треллоп, Дж. Мередіт.

Американська література Історико-соціальні умови виникнення національної літератури США наприкінці ХУІІІ – початку ХІХ ст.. Формування національної міфології й концептосфери. Формування романтичного мистецтва у співвідношенні «свого» та «чужого». Періодизація американського романтизму. Натівізм як відображення зустрічі «свого» та «чужого». Творчість В.Ірвінга. Тема фронтиру в американській літературі як відображення процесу народження своїх тем і своїх героїв. Творчість Ф.Купера. Трансценденталізм в літературній творчості Р.Емерсона та Г.Торо. Аболіціонізм як особлива тема американської літератури. Творчість Г.Бічер-Стоу. «Пісня про Гайявату» Г.Лонгфелло. Американський романтичний роман: творчість Н. Готорна та Г. Мелвілла. Е.По як ключова фігура американського романтизму. Літературна теорія Е.По. Основні естетичні принципи, розроблені Е.По у «Філософії творчості». Новизна поетичної творчості Е.По. Жанрові варіанти короткого оповідання у творчості Е.По. Оновлення поезії у творчості В.Вітмена.

Програмні твори з літератури ХІХ ст.

Шатобріан.Рене.

Жермена де Сталь. Корінна

Ш. Нод'є. Жан Сбогар

В.Гюго. Собор Паризької Богоматері.

Меріме. Кармен

Стендаль. Червоне і чорне.

Бодлер. Квіти зла.

Флобер. Пані Боварі.

Новалис. Генрих фон Офтердінген (фрагменти).
Клейст. Міхаель Кольхаас
Гофман. Крихітка Цахес, Дон Жуан, Життєві погляди kota Мурра.
Гейне. Поезія. Поема Німеччина. Зимова казка.
Блейк. Пісні безвинності. Пісні досвіду.
Вордсворт. Вірши. Сонети.
Байрон. Паломництво Чайльд Гарольда. Корсар. Дон Жуан.
Шеллі. Вірши. Поема Прометей звільнений. Трагедія Ченчі.
М. Шеллі. Франкенштейн.
В. Скотт. Айвенго.
Диккенс. Посмертні записки Піквікського клубу. Домбі і син.
Теккерей. Ярмарок марнославства.
Ш. Бронте. Джен Ейр.
В. Ірвінг. Ріп Ван Вінкль.
Ф. Купер. Останній з могікан.
Е. По. Поезія. Оповідання: Падіння дому Ашерів. Викрадений лист, Занурення у Мальстрем.
Г. Мелвілл. Мобі Дік, або Білий кит.
Н. Готорн. Яскраво-червона літера.
В. Вітмен. Листя трави.
Емілі Дікінсон. Поезія.

Розділ 4. Література кінця 19 – початку 20 ст.

1. Рубіж XIX – XX століть як особливий тип художньої епохи.

Перехідність як провідна ознака літератури зламу сторіч. Проблеми періодизації літератури зламу сторіч. Актуальні аспекти вивчення літератури зламу сторіч. Особливості взаємодії стилєвих тєнеденцій «кінця століття».

2. Шляхи оновлення реалізму в літературі к. XIX ст.

Дискусії навколо реалізму в сучасному літературознавстві. Принцип об'єктивності та аналітизм реалізму Флобера. «Пані Боварі» як програмний твір «нового реалізму». Засвоєння принципів Флобера в романістиці зламу сторіч та творчість Г. де Мопассана. Г. де Мопассан про завдання роману (передмова до роману «П'єр і Жан»). Модифікації реалістичного роману на зламі сторіч: жанр «роману-ріки» (Р. Роллан, А. Франс, Дж. Голсуорсі, Т. Гарді, Т. Манн); соціально-психологічний роман (Г. Джеймс), соціально-критичний роман (Г. Манн, А. Франс, М. Твен). Засвоєння досвіду романтизму, імпресіонізму та натуралізму в реалізмі кінця XIX сторіччя.

3. Натуралізм у літературі рубежу століть.

Філософська та природничонаукова основа натуралізму. Естетика натуралізму в працях І. Тєна. Натуралістична програма Е. Золя. Реалізація принципів натуралізму в романному

циклі «Ругон-Маккари» Е. Золя. Спільні та відмінні риси поетики натуралізму в літературах Франції, Великої Британії, США та Німеччини.

4. Імпресіонізм як літературна течія зламу століть.

Імпресіонізм у живописі. Походження терміну «імпресіонізм». Формування літературного імпресіонізму: поетика миттєвих вражень, синестезія як провідний прийом імпресіонізму, проблема нестабільності «Я» та мови, фрагментарність, асоціативність. Імпресіонізм та поезія П. Верлена. Імпресіонізм у літературі віденського модерну. Філософія Е. Маха та її рецепція представниками «Молодого Відня» (Г. Бар про філософію відчуттів та «новий психологізм»). Імпресіонізм та творчість А. Шніцлера: новела «Лейтенант Густль» та прийом «потoku свідомості», «Анатоль» як взірць імпресіоністичної драми. Поетика імпресіонізму в коротких оповіданнях П. Альтенберга. Вплив Родена на поезію Р. М. Рільке («Нові вірші»).

5. Символізм у літературі рубежу століть.

Вплив ідеалістичної філософії на формування символістської доктрини (А. Бергсон, А. Шопенгауер, Ф. Ніцше). Предтечі символізму: Е. По, Ш. Бодлер, парнасці, прерафаеліти. Теорія символу на рубежі сторіч: С. Малларме, Ж. Мореас, Р. Гіль, Р. де Гурмон. «Маніфест символізму» Ж. Мореаса. Поетика тайни та мрії в літературі символізму: принцип сугестії. Провідні образи та мотиви літератури символізму. Французька поезія символізму: С. Малларме, А. Рембо. «Сонети до Орфея» Р. М. Рільке та поетика символізму. Символізм і творчість Моріса Метерлінка: статична драма М. Метерлінка (поетика мовчання, сугестивність, функція символу в драмі «Сліпі»), неоплатонізм та своєрідність символістської поетики в драмі «кохання» «Синій птах».

6. Декаданс: філософія і стиль «кінця століття».

Світовідчуття «кінця століття». Тлумачення поняття «декаданс» у філософії та естетиці кінця XIX сторіччя (Ф. Ніцше, Г. Бар, М. Нордау, Т. Готьє, А. Байу, М. Швоб). Декаданс та рух естетизму (В. Пейтер, О. Вайлд). Культурні книги «кінця століття»: «Навпаки» Ж.-К. Гюїсманса, «Насолода» Г. Д'Аннунціо, «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда. Тип героя в літературі декадансу. Емблеми декадансу: демон, сфінкс, андрогін, вежа, Грааль, «рокова жінка» (*femme fatale*), Прометей, Орфей, Діоніс, Едіп, Саломея, Гамлет, Офелія, а також Нерон, Геліогабал, Макіавеллі, Венеція, Флоренція. Осмислення епохи декадансу в творчості Т. Манна.

7. Неоромантизм у літературі зламу сторіч.

Дискусійність терміну «неоромантизм». Походження терміну. Неоромантизм у літературі Великої Британії: зв'язки неоромантизму із романтичною традицією (звернення неоромантиків до жанру балади та історичного роману, мотиви подорожі, двійництва, тайни, протиставлення цивілізації й природи, пошуки притулку в екзотичних країнах), символізмом (ідеалістична спрямованість, полеміка з натуралізмом, відмова від зображення соціальних проблем сучасності) та імпресіонізмом (особливості пейзажних замальовок). Неоромантизм у творчості Стівенсона, Хаггарда, Кіплінга, Конан Дойла, Конрада.

8. Вплив творчості Генріка Ібсена на формування «нової драми».

Зміст поняття та прикмети «нової драми» (полеміка з «добре зробленою п'єсою» в естетичних працях Е. Золя та Г. Брандеса, виникнення «незалежних театрів», нові вимоги до режисури). П. Сонді про шляхи «романізації» драми. Драматургія Г. Ібсена та формування нової драматичної мови: філософські драми Г. Ібсена «Бранд» і «Пер Гюнт»; формування аналітичного принципу в драматургії Г. Ібсена («Підпори суспільства», «Ляльковий дім», «Привиди»); функція символу та особливості презентації внутрішнього світу в пізній драматургії Ібсена («Будівник Сольнес»).

Вплив драматургії Ібсена на творчість Б. Шоу («Квінтесенція ібсенізму»). Розвиток аналітичного принципу в драматургії Б. Шоу: принципи «драми ідей» та жанр п'єси-дискусії. Реалізація естетичних принципів Б. Шоу в «неприємних п'єсах» («Професія місіс Воррен»), пошуки позитивного героя в драмі «Пігмаліон», принципи «драми ідей» у «Домі, де розбиваються серця».

9. Натуралізм і «нова драма».

Натуралістична драма А. Стріндберга («Батько», «Фрекен Юлія»): специфіка натуралістичної поетики та біологізму Стріндберга (Передмова до «Фрекен Юлії»), концепція жінки та шлюбу, співвідношення сімейного та соціального. Перехід від натуралізму до експресіонізму: посилення суб'єктивного елемента та жанр «драми із зупинками» у творчості Стріндберга.

Натуралістична драма Г. Гауптмана: реалізація натуралістичної поетики Золя в драмах «Перед сходом сонця» та «Ткачі». П. Сонді про драматургію Гауптмана: принцип об'єктивності, соціально-біологічний детермінізм та пов'язана з ним необхідність «погляду ззовні» (Лот, Егер).

Список текстів для обов'язкового читання.

1. Золя Е. Жерміналь.
2. Мопассан Г. де Життя. Любий друг. Пампушка.
3. Франс А. Острів пінгвінів. Боги жадають.
4. Рембо А. Вірші.
5. Верлен П. Вірші.
6. Гюїсманс Ж.-К. Навпаки.
7. Метерлінк М. Сліпі. Синій птах.
8. Ібсен Г. Пер Гюнт. Ляльковий дім. Привиди. Будівник Сольнес.
9. Стріндберг А. Фрекен Юлія.
10. Гауптман Г. Перед сходом сонця. Ткачі.
11. Манн Т. Будденброки. Смерть у Венеції. Тоніо Крегер.
12. Манн Г. Вірнопідданий.
13. Рільке Р.М. Нові вірші. Сонети до Орфея.
14. Голсуорсі Дж. Власник.
15. Гарді Т. Тесс з роду Д'Ербервіллів.
16. Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. Химерна пригода з доктором Джекілем та містером Гайдом.
17. Вайлд О. Портрет Доріана Грея.

18. Шоу Б. Професія місіс Воррен. Пігмаліон. Дім, де розбиваються серця.
19. Кіплінг Р. Вірші.
20. Твен М. Пригоди Гекльберрі Фінна.
21. Драйзер Т. Сестра Керрі.
22. Лондон Дж. Мартін Іден. Північні оповідання.
23. Джеймс Г. Дезі Міллер.
24. О. Генрі Оповідання.

Розділ 5. Література 20 століття

1. Модернізм як культурний феномен ХХ ст.

Дискусійні аспекти вивчення модернізму в сучасному літературознавстві: співвідношення модернізму та авангарду, модернізму та постмодернізму, вплив соціологічної та філософської концепцій модернізму на літературознавчі дослідження. Новації у зображенні людини в літературному модернізмі 1910 – 1940 рр.: теорії Фройда, Юнга, Бергсона та їх вплив на концепцію особистості в модернізмі; концепція свідомості Вільяма Джеймса та Зігмунда Фройда та її вплив на формування техніки «потoku свідомості»: асоціативність, синестезія, особливості синтаксису, «потік свідомості» у творчості М. Пруста, Дж. Джойса, В. Вулф, В. Фолкнера. Західноєвропейський філософсько-інтелектуальний роман ХХ ст.: проблема часу та історії в романах Дж. Джойса та Т. Манна, вплив міфологічних теорій на романи Д. Г. Лоренса та Г. Гессе, критика метафізичних та позитивістських філософських систем у модерністському романі Р. Музіля, А. Жіда, Т. Манна, роман-модель у творчості модерністів. Поезія модернізму: творчість Т. С. Еліота: діалог з традицією, своєрідність міфопоетики, тематика та проблематика («Пісня кохання Дж. Альфреда Пруфрока», «Порожні люди», «Безплідна земля»); поезія Ф. Г. Лорки (збірка «Циганські романсеро»).

2. Авангардистські течії у літературі 1900 – 1920-х рр.

Футуризм як літературний напрямок італійського авангарду: «Маніфест футуризму» Марінетті, естетика сучасної урбаністичної цивілізації, відображення хаотичного пульсу технізованого «інтенсивного життя» (звуконаслідування, вільний синтаксис, афектація), культ сили та апологія війни в ліриці футуризму.

Експресіонізм як літературний напрямок в німецькому мистецтві на початку ХХ ст.: формування експресіоністської естетики в німецькій культурі початку ХХ ст. (живопис, лірика, драма), роль часописів «Штурм» та «Акціон» у дискусії навколо експресіонізму, антологія К. Пінтуса «Сутінки людства», провідні образи та мотиви лірики експресіонізму (образи крику, Апокаліпсису, катастрофи, сутінок людства, натовпу, концепція людини, великого міста), поезія Г. Гейма, Г. Тракля, Г. Бенна.

Дадаїзм та сюрреалізм як авангардистські течії літератури ХХ ст.: маніфести дадаїзму (Т. Тцара) та сюрреалізму (А. Бретон, Ф. Супо), нова концепція реальності та мистецтва, вплив фрейдизму на сюрреалізм та концепція автоматичного письма, скандальність та еротизм, новації у художній формі, поезія П. Елюара, Ф. Супо, Л. Арагона, А. Бретона.

Імажизм у поезії ХХ ст.: імажистська критика «романтичного гуманізму» у формі ліричного висловлювання, концепція «точного» образу в поезії Е. Паунда, загальні особливості поезії

імажистського образу, значення імажизму для розуміння специфіки художньої мови лірики ХХ ст.

3. Література «втраченого покоління».

Походження терміна «втрачене покоління» та його зміст. Роман Ремарка «На західному фронті без змін» як твір літератури «втраченого покоління»: тема втрати ілюзій, характер свідомості героїв, позиція автора. Поетика роману Олдінгтона «Смерть героя» як роману-трагедії: тема року та проблема особистості. Роман Е. Гемінгвея «Прощавай, зброє!» як антивоєнний роман. Література про розгубленість людини за мирних часів, війна як слід. Поетика роману Фіцджеральда «Великий Гетсбі»: «подвійне бачення» та двоїстість героя в художній системі роману, проблема свідомості як проблема особистості головного героя, риси ліричної концепції людини.

4. Екзистенціалізм у літературі Франції.

Витоки філософії екзистенціалізму: концепція буття у Кьєркегора, феноменологія Гуссерля (проблема Я/Інший, концепція буття речей), філософія М. Гайдеггера (концепція мови, категорії часу, буття та буття-тут, концепти буття до смерті, страху, турботи, екзистенції, свободи). Розвиток ідей Гайдеггера в філософії Ж.-П. Сартра («Буття та Ніщо»: «буття у собі» й «буття для себе», концепти свободи, вибору, Іншого). Досвід Другої світової війни та філософія екзистенціалізму («Екзистенціалізм – це гуманізм», концепти вибору, межової ситуації, відповідальності та боротьби без надії на успіх). Поетика літературного екзистенціалізму в романі Ж.-П. Сартра «Нудота». Концепти абсурду, надії та свободи в філософії А. Камю («Міф про Сізіфа»). Концепт бунту в повоєнній есеїстиці Камю. Абсурд в романі А. Камю «Сторонній». «Чума» А. Камю як філософська притча.

5. Драматургія другої половини ХХ століття.

Епічний театр Б. Брехта: теорія та практика: концепція епічного театру Б. Брехта: аспекти полеміки з аристотелівським театром, засоби епізації драми, принцип очуження, специфіка ангажованості. Реалізація принципів епічного театру в драмі «Матінка Кураж та її діти» та «Життя Галілея».

«Театр абсурду»: концепція абсурду буття, своєрідність її втілення в драматургії Е. Йонеско, С. Беккета, пародіювання мовних кліше, проблема «уніфікації» особистості, жанрові пріоритети антидрами.

6. Романістика 1940-1970-х рр.

Англійський роман після 1940-1970-х рр.: жанрова своєрідність роману В. Голдінга «Володар мух» (роман Голдінга та традиції «робінзонади», християнські образи та мотиви в романі, екзистенціалістська проблематика роману, «Володар мух» як філософська притча); особливості філософування в романістиці А Мердок; оновлення класичної форми роману в романістиці Дж. Фаулза (тематика, проблематика та інтертекст роману «Колекціонер», прийоми «нового історизму» в романі «Жінка французького лейтенанта»).

Німецький роман 1940-1970-х рр.: тема війни в романістиці Г. Белля та Г. Грасса (екзистенціалістська проблематика та тема провини в романістиці Г. Белля, своєрідність презентації історії Німеччини в романі Г. Грасса «Бляшаний барабан»).

«Новий роман» у літературі Франції: аспекти полеміки з традиціоналістським романом в есеїстиці «новороманістів», концепція «тропізмів» у Н. Саррот, «шозізм» А. Роб-Грійє, «У лабіринті» А. Роб-Грійє як «новий роман».

Американський роман 1940-1970-х рр.: тема конфлікту поколінь та критика американського істеблішменту в романі Д. Д. Селінджера «Ловець у житі», поетика заголовку роману та

специфіка образу головного героя; проза Е. Гемінгвея (повість «Старий і море», роман «По кому подзвін»).

Латиноамериканська проза: своєрідність магічного реалізму в романі Г. Г. Маркеса «Сто років самотності»; новелістика Х. Л. Боргеса (тематика, проблематика, образна система).

7. Постмодернізм як культурний феномен к. ХХ ст.

Дискусія про постмодернізм у сучасному літературознавстві: хронологічні межі, співвідношення з модернізмом, історико-соціологічні трактування постмодернізму, зв'язок з постструктуралізмом та деконструктивізмом, переосмислення фрейдизму в постмодерністській критиці.

Поетикальні особливості постмодерністського роману: особливості співвідношення постмодерністської та тривіальної літератури та функція подвійного кодування в сучасній зарубіжній прозі; текст, інтертекст та гіпертекст у постмодерністському романі; іронія, пародія та пастиш, гра з читачем (принцип «короткого замикання») у постмодерністському романі; концепція хаосу, принцип нонселекції та есеїстичність постмодерністського роману. Поетика постмодерністської прози в романах У. Еко «Ім'я рози», П. Зюскінда «Запахи», Дж. Барнса «Історія світу в 10½ главах», М. Павича «Хозарський словник», М. Каннінгема «Години»).

Список текстів для обов'язкового читання.

1. Пруст М. На Сваннову сторону.
2. Жід А. Фальшивомонетники.
3. Бретон А. Маніфест сюрреалізму. Вірші.
4. Елюар П. Вірші.
5. Супо Ф. Вірші.
6. Камю А. Сторонній. Чума.
7. Сартр Ж.-П. Нудота. Мухи.
8. Йонеско Е. Лиса співачка. Носороги.
9. Бекетт С. Чекаючи на Годо.
10. Роб-Грійє А. В лабіринті.
11. Ремарк Е. М. На західному фронті без змін.
12. Бенн Г. Вірші.
13. Гейм Г. Вірші.
14. Тракль Г. Вірші.
15. Брехт Б. Матінка Кураж та її діти. Життя Галілея.
16. Манн Т. Чарівна гора. Доктор Фаустус.
17. Гессе Г. Степовий вовк.
18. Белль Г. Більярд о пів на десяту.
19. Грасс Г. Бляшаний барабан.
20. Зюскінд П. Запахи.
21. Кафка Ф. Процес. Перевтілення..
22. Вулф В. Місіс Делловей. До маяку.
23. Лоуренс Д. Г. Коханець леді Чаттерлі.
24. Джойс Дж. Улісс. Дублінці.
25. Олдінгтон Р. Смерть героя.
26. Еліот Т.С. Любовна пісня Дж.Альфреда Пруфрока. Порожні люди. Безплідна земля.
27. Паунд Е. Вірші.

28. Х'юм Т. Вірші.
29. Мердок А. Під сіткою.
30. Голдінг В. Володар мух.
31. Фаулз Дж. Колекціонер. Жінка французького лейтенанта.
32. Барнс Дж. Історія світу в 10½ главах.
33. Фолкнер В. Галас і шаленство.
34. Гемінгвей Е. Прощай, зброє! По кому дзвін. Старий і море.
35. Фіцджеральд Ф. С. Великий Гетсбі.
36. Селінджер Д. Ловець у житті.
37. Каннінгем М. Години
38. Еко У. Ім'я рози.
39. Павич М. Хозарський словник.
40. Боргес Х. Л. Оповідання.
41. Маркес Г. Г. Сто років самотності.

Література

Підручники та навчальні посібники з літератури Середніх віків та Відродження

1. Зарубежная литература средних веков. Хрестоматия / сост. Б.И.Пуришев. М.,2002 (перше видання – М.,1974-1975)
2. Література західноєвропейського середньовіччя / під.ред.Висоцької Н.О.- Вінниця, 2003.
3. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. – Львів, 1987

Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури XV-XVI ст.

1. История зарубежной литературы XV-XVI вв. / Под ред. М.В. Разумовской. – М.,1999.
2. История зарубежной литературы XV-XVI вв. / Под ред. Н.Пахсарьян. – М., 2005.
3. История зарубежной литературы XV-XVI вв. / Под ред. Л.В. Сидорченко. – М., 1999.
4. Соколянський М. Західноєвропейський роман епохи Просвіщення. –К., Одеса, 1983.
5. Лімборський І. Просвітництво в дослідженнях англійських літературознавців кінця 90-х – 2000 рр.// Слово і час. – 2003.

Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури XVII ст.

1. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XVII століття (доба романтизму).- Тернопіль,2001.
2. История зарубежной литературы XVII вв. Учебник/ под ред. Н.А. Соловьёвой.-М., Высш.школа,2005.
3. История зарубежной литературы XVII вв. Учебник/ под ред. Е.М. Апенко.-М.,2001.
4. Методические рекомендации к самостоятельному изучению курса «История зарубежной литературы XVII вв.)/Сост. Л.И. Скуратовская, Н.Т.Пахсарьян, В.Д. Демченко.-Д., ДГУ,1989.
5. Мироненко Л.А. Художественный мир «личного романа» от Шатобриана до Фромантена.-Донецк, 1999.

6. Мироненко Л.А. ХІХ век: Франція. Учебное пособие.-Донецк,2003.

**Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури
ХІХ-ХХ ст.**

1. История всемирной литературы: В 9 ч. М, Наука, 1983-1993, Т. 7, 8.
2. Зарубежная литература второго тысячелетия (1000-2000). Учебное пособие / Л.Л.Андреев, Г.К. Косиков, Т.Н. Пахсарьян и др./ ; М.: Высшая школа . 2001.
3. История зарубежной литературы к.ХІХ - нач. ХХ века./ Под ред. В.М.Толмачева. М., 2002.
4. История английской литературы: В 5 т. – М., 1957. – Т. 3.
5. История немецкой литературы: В 3 т. – М., 1986. – Т. 2-3.
6. История французской литературы: В 4 т. – М., 1959. – Т. 3.
7. Литературная энциклопедия терминов и понятий. Под ред. А.Н.Николюкина. – М., 2001.
8. Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997.
9. Энциклопедия символизма. Живопись, графика и скульптура. Литература. Музыка. Под ред. Жана Кассу. – М.: «Республика», 1999.
10. Методические указания к изучению курса „История зарубежной литературы рубежа ХІХ - ХХ веков. ”/ Сост. Скуратовская Л.И., Демченко В.Д., Никитина И.Я., Привалова Л.П. Дн-ск: ДГУ, 1993.
11. Пічугіна Т.Є. Із історії німецькомовної літератури ХХ ст., Дн-ськ: ДДУ, 2001.

Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури ХХ ст.

1. Денисова Т.Н. Феномен постмодернізму: контури та орієнтири// Слово і час.-1995, №2.
2. Жлуктенко Н. Англійський психологічний роман ХХ ст.-К.1996.
3. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм.-Харьков,2000.
4. Зарубіжна література ХХ ст.-К.,1998.
5. Зарубежная литература ХХ века./ В.М. Толмачев и др.-М., 2003.
6. Павличко С.Д. Статті та дослідження із зарубіжної літератури.-К.,1999.
7. Козлов А.С. Литературоведение Англии и США ХХ века.- Симферополь,1994.

Програму обговорено та затверджено на засіданні

кафедри зарубіжної літератури ФУІФМ ДНУ імені Олеся Гончара,
протокол № 5 від «17» листопада 2016 р.

Завідувач кафедри
зарубіжної літератури, професор

Романова О.І.